

เอกสารงานวิจัยกองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี

ดอกไม้ต้นใบ

โดย คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี

เอกสารงานวิจัยกองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี

บรรณาธิการ คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี

พิมพ์ครั้งแรก กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

จำนวนพิมพ์ ๒,๐๐๐ เล่ม

ผลิตโดย กองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี

สนับสนุนการผลิต โครงการสื่อสารประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจ

การสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน)

๙๑๒ ถ.นวมินทร์ คลองจั่น บางกะปิ กทม. ๑๐๒๔๐

โทร. ๐-๒๓๗๘-๘๓๐๐ โทรสาร ๐-๒๓๗๘-๘๔๐๓

Homepage : <http://codi.or.th>

คำนำ

สวัสดิการชุมชนเป็นต้นทุนของการพัฒนาประเทศ สร้างความมั่นคงให้กับชีวิตของคนในชุมชนให้มีโอกาส มีความเท่าเทียม และสามารถดำรงอยู่ได้ในสังคมอย่างมีความสุข สวัสดิการชุมชนจะนำมาซึ่งความผาสุกแก่ชาวบ้านได้อย่างยั่งยืน ชุมชนต้องเป็นเจ้าของและร่วมกันบริหารกันเอง

กองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี ขับเคลื่อนกองทุนภายใต้ความเห็นอกเห็นใจ ความเอื้ออาทรต่อกัน จนเป็นเครือข่ายที่เข้มแข็ง ทำให้เกิดสวัสดิการที่สามารถจับต้องได้ ทุกคนเห็นประโยชน์และเรียนรู้ร่วมกันในการสร้างสวัสดิการชุมชน **“ให้อย่างมีคุณค่า รับอย่างมีศักดิ์ศรี”**

เอกสาร ดอก ผล ต้น ใบ จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอรูปธรรมความสำเร็จและกระบวนการทำงานร่วมกันของชาวสิงห์บุรี ทั้งภาคประชาชน ภาครัฐ เอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่จะบอกต่อไปยังชุมชน สาธารณชน และสังคม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเผยแพร่รูปธรรมงานพัฒนาต่อสังคมในการสร้างสวัสดิการชุมชนให้เข้มแข็ง นำพาไปสู่การพัฒนาประเทศชาติต่อไป

กองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

สารบัญ

กองทุนสวัสดิการชุมชน.....	5
ให้ อย่างมีคุณค่า รับผิดชอบต่อสังคม	
การก่อเกิดสวัสดิการชุมชนคนเมืองสิงห์.....	8
การดำเนินงานเครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี.....	14
แผนที่จัดสวัสดิการชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี.....	15
กระบวนการทำงานเครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี.....	16
โครงสร้างคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี.....	17
ผลที่เกิดขึ้น.....	18
การก่อเกิดกองทุนสวัสดิการชุมชนในระดับตำบลของจังหวัดสิงห์บุรี.....	22
รูปแบบการดำเนินงานเครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชน.....	24
หัวใจของความสำเร็จ.....	26
การเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับ.....	30
บทบาทและการเป็นผู้ให้ของสมาชิกในชุมชน.....	31
➤ การเป็นผู้รับ.....	32
➤ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการตนเอง.....	33
➤ การเชื่อมโยงกับภาครัฐ.....	38
Model การบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงานกองทุน.....	43
สวัสดิการชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี หน่วยงานภาครัฐ	
หน่วยงานสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) และองค์กรภาค	
Model กระบวนการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี.....	44
สรุปถ้อยร้อยความ.....	45
ผู้ประสานกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลจังหวัดสิงห์บุรี.....	47

กองทุนสวัสดิการชุมชน*

ให้อย่างมีคุณค่า รับอย่างมีศักดิ์ศรี

สวัสดิการชุมชนเป็นระบบการช่วยเหลือเกื้อกูลที่เริ่มจากการพึ่งตนเองก่อน เป็นการช่วยเหลือที่มากกว่าเงินตรา โดยเน้นความสัมพันธ์ที่ดี มีน้ำใจ สร้างการออมเพื่อการให้ เป็นการ “ให้อย่างมีคุณค่า รับอย่างมีศักดิ์ศรี” สวัสดิการชุมชนจึงเป็นรากฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยชุมชนเป็นแกนหลัก สร้างการมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง เชื่อมโยงกับการพัฒนากิจกรรมอื่นๆ ของชุมชนอย่างกลมกลืน มีกระบวนการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรม

ชุมชนท้องถิ่นได้ตระหนักถึงความมั่นคงในชีวิตจึงได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชน และพัฒนาให้สอดคล้องกับวิถีชุมชนอย่างหลากหลาย ในรูปแบบของสวัสดิการแบบครบวงจร เน้นการพึ่งตนเองที่เกิดจากการร่วมกันคิด ร่วมสร้างระบบ ร่วมเรียนรู้ ร่วมบริหารจัดการและร่วมรับผลประโยชน์ เป็นกองทุนที่ทุกคนเป็นเจ้าของ และเสนอให้สวัสดิการชุมชนเป็นนโยบายรัฐบาล

สวัสดิการชุมชน คือ การสร้างหลักประกันเพื่อความมั่นคงของคนในชุมชน ซึ่งหมายรวมถึงทุกอย่างที่จะทำให้คนในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งในรูปของสิ่งของ เงินทุน น้ำใจ การช่วยเหลือเกื้อกูล เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตตั้งแต่ เกิด แก่ เจ็บ ตาย

กองทุนสวัสดิการชุมชน เป็นกองทุนที่เกิดจากการรวมตัวของประชาชนในพื้นที่หนึ่งๆ ด้วยความสมัครใจ เช่น ระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล ฯลฯ ที่ประสงค์จะดูแลซึ่งกันและกันตั้งแต่ เกิดจนตาย บนพื้นฐานของความเอื้ออาทรต่อกัน

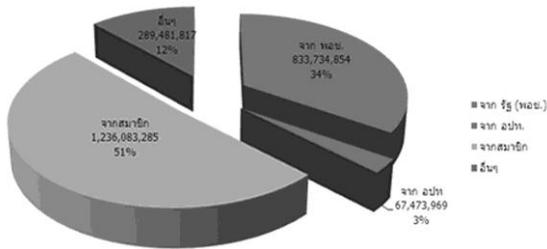
* เรียบเรียง : วรรณภา เวณูอาธร สำนักจัดการความรู้และประเมินผล สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

จากการที่ชุมชนได้มีการจัดสวัสดิการโดยใช้ฐานทุนด้านต่างๆ ในชุมชน เพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันในรูปแบบต่างๆ ที่หลากหลายตามสภาพบริบทของชุมชน จนกระทั่งผู้นำชุมชนได้มาร่วมกันคิดรูปแบบสวัสดิการชุมชนที่เป็นการต่อยอดจากฐานทุนเดิมของชุมชน กับระบบสวัสดิการที่จะให้รัฐบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนในรูปแบบกองทุนสวัสดิการชุมชนระดับตำบล ที่นำไปสู่การเสนอนโยบายให้รัฐบาลสนับสนุนด้วยการสมทบงบประมาณจาก 3 ฝ่าย (ชุมชน : รัฐบาล : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ซึ่งได้เริ่มขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนร่วมกันอย่างเป็นทางการตั้งแต่ปี 2549 เป็นต้นมา

ผลการดำเนินงานภาพรวม

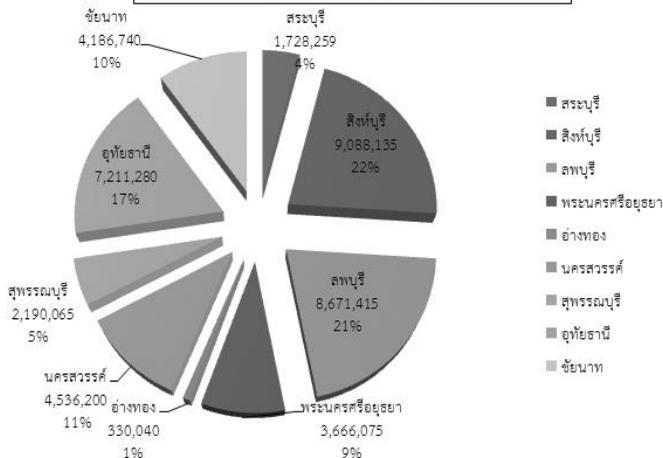
ปัจจุบันมีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล/เมืองไปแล้วกว่า 4,000 แห่ง เป็นกองทุนที่ผ่านเกณฑ์คุณภาพ และได้รับอนุมัติงบประมาณสมทบกองทุนในช่วงสองปีที่ผ่านมา รวม 3,446 กองทุน สมาชิกกองทุนรวมทั้งหมด 2,282,441 ราย เป็นสมาชิกที่ครบหนึ่งปีขึ้นไปซึ่งเป็นฐานในการคิดงบสมทบ 1,754,641 ราย รวมงบสมทบที่อนุมัติแล้ว 833.73 ล้านบาท แยกเป็นกองทุนที่ได้รับอนุมัติงบสมทบเฉพาะรอบแรก 3,018 กองทุน ได้รับงบสมทบรอบสองแล้ว 1,520 กองทุน และกองทุนใหม่ที่ได้รับการสนับสนุน 423 กองทุน รวมเงินออมเพื่อสวัสดิการและเงินทุนจากภายในชุมชน 1,236.08 ล้านบาท หรือร้อยละ 51 เงินสมทบจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวม 67.47 ล้านบาท (ร้อยละ 3) เงินบริจาค สมทบจากหน่วยงานอื่นๆ ภาคเอกชน 289.48 ล้านบาทหรือร้อยละ 12

แผนภูมิแสดงสัดส่วนเงินสมทบกองทุนสวัสดิการ

ในพื้นที่ภาคกลาง มีผลการดำเนินงานสวัสดิการชุมชน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2554 มีจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนจำนวน 885 อปท. มีจำนวนกองทุนทั้งสิ้น 288 กองทุน จำนวนสมาชิก 113,912 ราย เป็นจำนวนสมาชิกครบ 1 ปี จำนวน 90,814 ราย จำนวนเงินสมทบทั้งสิ้น 41.6 ล้านบาท

แผนภูมิแสดงสัดส่วนเงินสมทบกองทุนสวัสดิการภาคกลาง ณ 31 ธันวาคม 2554

การก่อเกิดสวัสดิการชุมชนของคนเมืองสิงห์

แนวคิดสมทบวันละบาทเพื่อสวัสดิการ ได้ถูกนำมาใช้เป็นจุดเริ่มต้นในการตั้งกองทุนสวัสดิการภาคประชาชนของเมืองสิงห์ เพื่อพัฒนาสังคม และคนให้มีความสุข ถึงวันนี้เมืองสิงห์ของเราได้มีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนขึ้นแล้วถึง 44 กองทุน มีเงินทุนหมุนเวียนกว่า 30 ล้านบาท แต่นั่นไม่ใช่ประเด็นหลักที่เราจะมองระบบสวัสดิการของเราเป็นเพียงกองเงินที่มีจำนวนมากมายมากกว่าที่จะคิดว่าแท้จริงแล้วเงินเป็นเพียงเครื่องมือสำหรับการจัดสวัสดิการชุมชนเหมือนเช่นในอดีต ที่ผ่านมามุ่กชุมชนถูกตั้งเงื่อนไขให้เกิดการออม มีการระดมทุนกันอย่างมากเพื่อให้เกิดการออม และใช้เป็นฐานการมองภาพว่าการดำเนินงานมีความมั่นคงมาแล้วระดับหนึ่งเท่านั้น

กองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี

ปี 2546 จังหวัดสิงห์บุรีจัดตั้งสมาคมอาสาพัฒนาชุมชนขึ้น โดยมีสมาชิกและเครือข่ายครอบคลุมทั้ง 43 ตำบล 1 เทศบาล มีคณะกรรมการบริหาร 45 คน แบ่งงานรับผิดชอบตามประเด็นงาน เช่น ประเด็นเกษตร ประเด็นผู้สูงอายุ โดยใช้ชื่อว่า “กลไกจังหวัดสิงห์บุรี”

ปี 2546 สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนจุดประกายความคิดเรื่องสวัสดิการผู้นำชุมชน (สนช.) เนื่องจาก ผู้นำ ไม่มีเงินเดือน ไม่มีค่าตอบแทน แต่ทำงานด้วยความเสียสละ และไม่มีสวัสดิการในด้านต่างๆ เพื่อช่วยเหลือเจ็บป่วยหรือเสียชีวิต

ปี 2547 เกิดแนวคิดเรื่องสวัสดิการผู้นำแถวสอง คือ ผู้นำใน ระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล และ ระดับอำเภอ ซึ่งเป็นผู้ขับเคลื่อนงานในชุมชน ซึ่งเป็นผู้นำที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชุมชน

ปลายปี 2547 สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) (พอช.) และคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ (สนช.) ได้มีการร่วมประชุมกันที่จังหวัดสิงห์บุรี และได้จุดประกายกองทุนสวัสดิการชาวบ้าน (สมทบวันละบาท) ขึ้นมา

“คณะทำงานกลไกจังหวัด” ได้ริเริ่มให้มี “กองทุนสวัสดิการชุมชน” ขึ้นในวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2548 ซึ่งนับเป็นวันก่อตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี

คณะผู้ก่อการดี

- นายศิวกกรวิศิษฐ์ อ่วมป่วน
- นายสมศักดิ์ มุกทอง
- นายทง คุ่มชะนุช
- นายบุญธรรม กั้นเกตุ
- นายเฉลิม สิงห์ทอง
- นายเสนีย์ บุญช่วงดี

“การทำงานให้ประสบผลสำเร็จและเกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน จำเป็นต้องสร้างคนรุ่นใหม่เข้ามาต่อยอดการทำงานร่วมกัน และอบรมให้สมาชิกเกิดการเรียนรู้ สร้างทักษะการทำงานเชื่อมประสานหน่วยงานที่มีการจัดสวัสดิการเพื่อเกิดการยอมรับการทำงานอย่างบูรณาการ”

ศิวกกรวิศิษฐ์ อ่วมป่วน
คณะผู้ก่อการดี

ปลายปี 2549 จังหวัดสิงห์บุรี ประสบอุทกภัยครั้งใหญ่ในพื้นที่ 43 ตำบล 1 เทศบาล สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) ได้สนับสนุนงบประมาณเพื่อฟื้นฟูภัยพิบัติผ่านศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนจังหวัดสิงห์บุรี (ศตจ.ปชช.) หรือคณะประสานงานองค์กรชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี (คปอ.จังหวัดสิงห์บุรี ในปัจจุบัน)

ได้จัดสรรงบประมาณช่วยเหลือตำบลละ 100,000 บาท ซึ่งขบวนการองค์กรชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี (คณะกรรมการกลไกจังหวัดเดิม) ได้เสนอให้นำเงินส่วนหนึ่งจากโครงการภัยพิบัติ (20%) จำนวน 20,000 บาทมาดำเนินการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชน

ดังนั้น ในหลายพื้นที่กองทุนสวัสดิการชุมชนจึงเกิดขึ้นโดยการขับเคลื่อนของคณะกรรมการโครงการภัยพิบัติ

ปัจจุบันจังหวัดสิงห์บุรี มีจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนจำนวน 41 อบต. มีจำนวนกองทุนทั้งสิ้น 41 กองทุน จำนวนสมาชิก 17,588 ราย เป็นจำนวนสมาชิกครบ 1 ปี จำนวน 15,308 ราย สัดส่วนเงินสมทบกองทุนสวัสดิการของจังหวัดสิงห์บุรีเปรียบเทียบกับสัดส่วนทั้งหมดของภาคกลางคิดเป็นร้อยละ 22 หรือจำนวนเงินสมทบกว่า 9.08 ล้านบาท

แนวคิดและหลักการ

- > เป็นองค์กรประชาชนเพื่อประชาชน
- > ส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- > สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน
- > สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- > รู้รักสามัคคี มีจิตสาธารณะ
- > เรียนรู้การพึ่งตนเอง
- > ชุมชนรู้จักช่วยชุมชนไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
- > ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส หรือผู้ประสบปัญหาทางสังคม
- > ส่งเสริมชุมชนให้สามารถบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ที่มาของเงินกองทุน

- > สมาชิกสมทบวันละบาท
- > เงินอุดหนุนจาก พอช. หน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ระดับจังหวัด อปท. และ อบจ. เป็นต้น
- > จากการจัดกิจกรรม เช่น การทอดผ้าป่า การจัดการแข่งขันกีฬา เป็นต้น
- > เงินที่เกิดจากดอกผลของกองทุนหมุนเวียน
- > เงินบริจาค

การใช้ประโยชน์จากเงินกองทุน

- การช่วยเหลือในลักษณะให้เปล่ากับประชาชน และสมาชิกตามความจำเป็นและเร่งด่วน
 - ประชาชนในชุมชนที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ตามความจำเป็น เช่น คนพิการ เด็กยากจน ผู้สูงอายุ ผู้ประสบสาธารณภัย เป็นต้น
 - เป็นทุนสำหรับการศึกษาเด็กและเยาวชน
 - การจัดกิจกรรมเพื่อสาธารณในชุมชน
- ให้อุปัฒนประกอบอาชีพ
- ทดลองจ่ายหรือให้อุปัฒน สำหรับบรรเทาความเดือดร้อนแก่ผู้ขอรับผ่านกองทุนสวัสดิการชุมชน
- ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการระดมทุน
- สนับสนุน กลุ่มอาชีพ
- ค่าใช้จ่ายในการเชื่อมโยงเครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชน

การจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนระดับตำบล

- คณะกรรมการสวัสดิการชุมชนกลาง/ภาค/จังหวัด/เจ้าหน้าที่ พอช. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสวัสดิการชุมชนให้คณะกรรมการตำบลและประชาชนในตำบลทราบ
- คณะกรรมการหมู่บ้าน / กลุ่ม / แกนนำทุกฝ่ายจัดประชุมเพื่อให้ประชาชนลงมติจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชน โดยต้องมีตัวแทนแต่ละหมู่บ้านร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารอย่างน้อยหมู่ละ 2 คน และต้องไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด
- จัดประชุมคณะกรรมการ เพื่อกำหนดการจัดทำระเบียบ/ข้อบังคับของกองทุนฯ เพื่อถือปฏิบัติงานต่อไป
- กำหนดสถานที่จัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนที่เหมาะสม

การดำเนินงานเครือข่าย กองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี

เครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี ได้รับการสนับสนุนเงินจาก พอช. และการสมทบจากสมาชิกบางส่วนจากกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล เพื่อให้มีเงินทุนหมุนเวียนสำหรับช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างกองทุน โดยมีหลักเกณฑ์การส่งเงินสมทบเข้ากองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี ดังนี้

- > พอช.สมทบตำบลละ 100,000 หรือ 55,000 บาท
- > สมาชิกปีที่ 1 สมทบเข้าจังหวัด 62 บาท
- > สมาชิกปีที่ 2 สมทบเข้าจังหวัด 87 บาท
- > สมาชิกปีที่ 3 สมทบเข้าจังหวัด 112 บาท
- > สมาชิกปีที่ 4 สมทบเข้าจังหวัด 212 บาท

ในปี 2553 เครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล เริ่มเข้มแข็งสามารถบริหารกองทุนได้ด้วยตนเอง เงินสมทบเข้ากองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดเพื่อเป็นค่าบริหารจัดการร่วมกัน จึงมีการปรับเปลี่ยนเป็น

- สมาชิกใหม่แรกเข้าสมทบคนละ 15 บาท
(ค่าจัดทำบัตรสมาชิก 3 บาท)
- สมาชิกเก่าสมทบคนละ 12 บาท เพื่อใช้เป็นค่าบริหารจัดการร่วมกัน

ยกเว้น กองทุนสวัสดิการชุมชนที่มีสมาชิกเก่าเกิน 400 คน ให้ส่งเงินสมทบเข้ากองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดปีละ 5,000 บาท โดยจะส่งเงินสมทบในวันประชุมสามัญจรกองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดสิงห์บุรีครั้งที่ 1 ของทุกปี ยกเว้นสมาชิกใหม่ ให้ส่งเงินสมทบคนละ 15 บาท

แผนที่การจัดสวัสดิการชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี

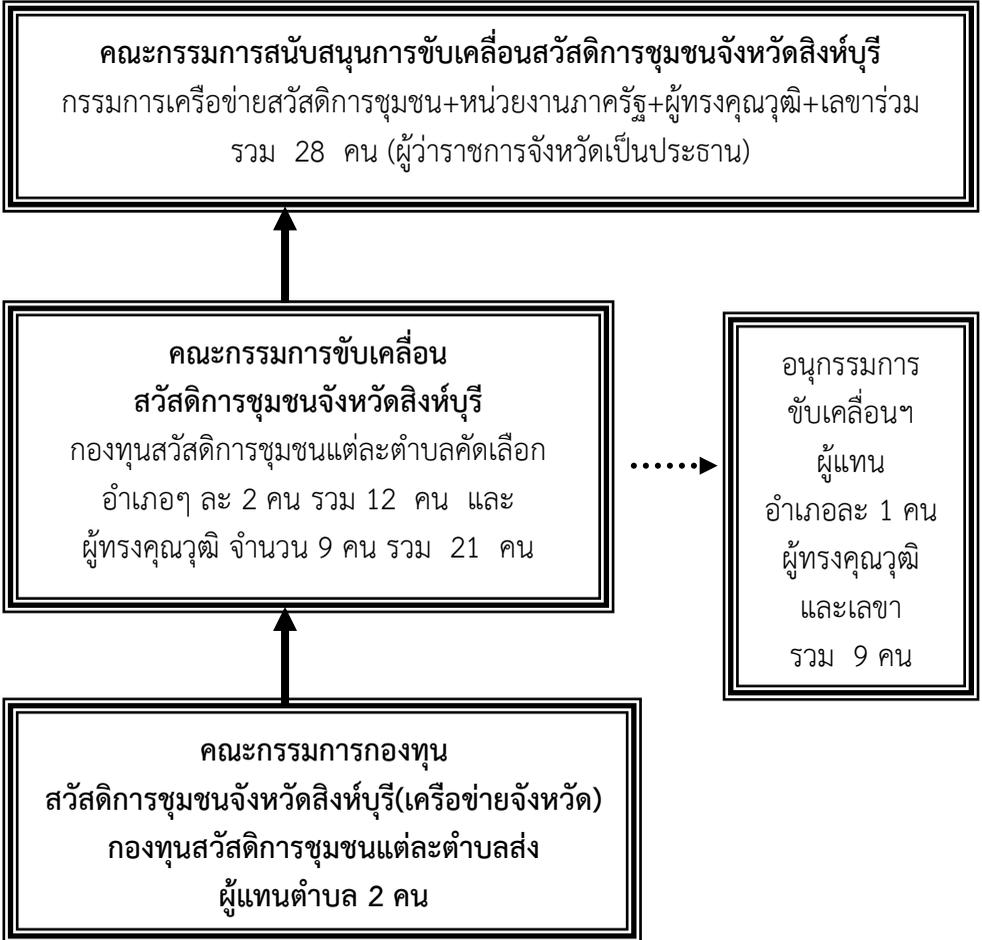
★	พื้นที่เรียนรู้ 3 ตำบล	เกณฑ์การพิจารณา มีสมาชิกครอบคลุมทุกหลังคาเรือนในตำบล มีความร่วมมือจากท้องถิ่นอย่างชัดเจน มีการสนับสนุนเรื่องงบประมาณจากภาคีพัฒนา ขึ้นทะเบียนองค์กรกับ พมจ. มีคณะกรรมการบริหารกองทุนและเอกสารที่ชัดเจน มีการขับเคลื่อนเรื่องสภาองค์กรชุมชน
★	ดีมาก 6 ตำบล	
★	ดี 34 ตำบล	
★	พอใช้ 2 ตำบล	
★	พัฒนา 1 ตำบล	

กระบวนการทำงาน

เครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี

- มีคณะทำงานบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดมาจากกองทุนสวัสดิการชุมชน 43 ตำบล 1 เทศบาล (พื้นที่ละ 2 คน)
- คณะทำงานกองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี มีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและรายงานผลการปฏิบัติงานเป็นประจำทุก 3 เดือน โดยการประชุมจะประชุมสัญจรไปตามที่ทำการกองทุนสวัสดิการชุมชนในแต่ละตำบล
- ประชาสัมพันธ์กิจกรรมและเชื่อมโยงการทำงานกับหน่วยงานภาครัฐ ในเรื่อง บุคลากร งบประมาณ องค์กรความรู้ และอื่น ๆ เช่น พอช. พม. พช. สสว.8 และท้องถิ่น เป็นต้น
- กำหนดให้มีการจัดทำรายงานฐานะทางการเงินและรายงานยอดสมาชิกของกองทุนฯ เพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมรับทราบทุก 3 เดือน

**โครงสร้างคณะกรรมการ
กองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี**

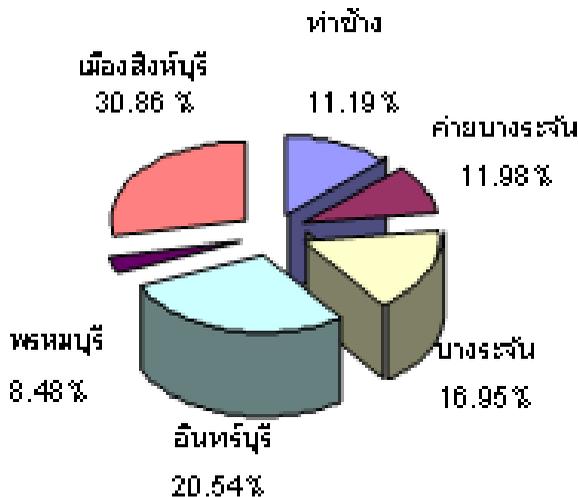
ผลที่เกิดขึ้น

- เกิดกองทุนสวัสดิการชุมชน 43 ตำบล 1 เทศบาล (รวม 44 พื้นที่) มีสมาชิก 34,185 คน มีเงินสมทบจากสมาชิกและหน่วยงานภาคีต่างๆ รวมแล้ว 39,199,705 บาท (ข้อมูล ณ 31 ธันวาคม 2554)
- สมาชิกได้รับการช่วยเหลือตามระเบียบข้อบังคับของกองทุน แต่ละตำบล ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกดีขึ้น
- เกิดกองทุนหมุนเวียน เพื่อช่วยเหลือสมาชิก / กลุ่ม / องค์กรต่างๆ ในชุมชน
- เกิดความเอื้ออาทรของคนในชุมชน
- เกิดความเชื่อมโยงและสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกองทุนสวัสดิการชุมชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ
- ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภาครัฐมากขึ้น
- เกิดกองทุนช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในชุมชนทั้งที่เป็นสมาชิกและไม่เป็นสมาชิก
- เกิดกองทุนช่วยเหลือการศึกษานักเรียนในชุมชนประชาชนในชุมชนมีความรักความสามัคคี ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันมากขึ้น

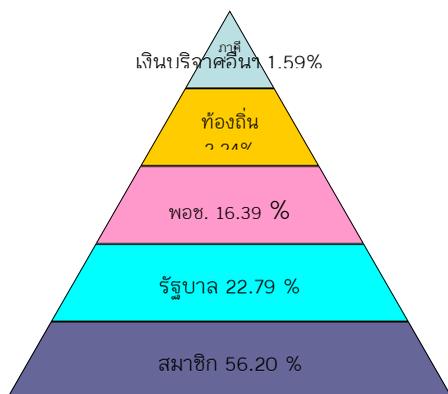
จำนวนสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนในจังหวัดสิงห์บุรี
แยกเป็นรายอำเภอ

	(คน)	(%)
ท่าช้าง	3,828	11.19
ค่ายบางระจัน	4,096	11.98
บางระจัน	5,795	16.95
อินทร์บุรี	7,020	20.54
พรหมบุรี	2,898	8.48
เมืองสิงห์บุรี	<u>10,548</u>	<u>30.86</u>
	<u>34,185</u>	<u>100</u>

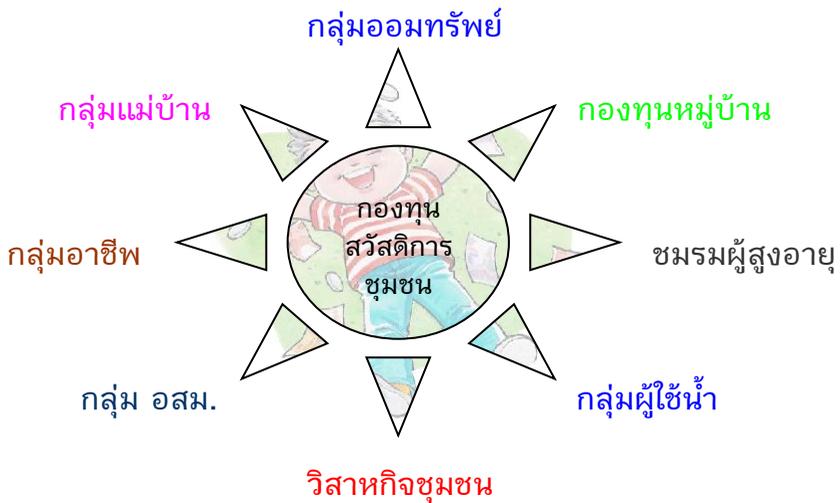
จำนวนเงินกองทุนสวัสดิการชุมชนในจังหวัดสิงห์บุรี
แยกตามประเภทของผู้สมทบ

	(บาท)	(%)
สมาชิกสมทบ	22,031,210	56.20
พอช.	6,423,735	16.39
พมจ.	280,000	0.72
สสว.8	10,000	0.03
รัฐบาลสมทบ	8,931,915	22.79
ท้องถิ่น	874,905	2.24
โครงการภัยพิบัติ	556,040	1.40
กทบ.	16,500	0.04
เงินบริจาค	75,400	0.19
	<u>39,199,705</u>	<u>100</u>

การก่อเกิดของกองทุนสวัสดิการชุมชน ในระดับตำบลของสิงห์บุรี

กองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี ริเริ่มจากคณะผู้ก่อการดีซึ่งมีความหวังใยอาหารต่อชาวบ้านในชุมชน ซึ่งมากไปด้วยความทุกข์หนักบ้างเบาบ้างปะปนกันไป ซึ่งในการจัดตั้งกองทุนในแต่ละพื้นที่จะมีรากฐานการก่อเกิดจากกลุ่มพื้นฐานต่าง ๆ ในชุมชน สร้างโครงข่ายการทำงานร่วมกันและพัฒนามาเป็นกองทุนสวัสดิการชุมชน

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลโพประทับักษ์ เป็นกองทุนแรกของจังหวัดสิงห์บุรีได้มีการจัดสวัสดิการชุมชนขึ้น และได้ขยายผลไปสู่ตำบลอื่นอย่างต่อเนื่อง

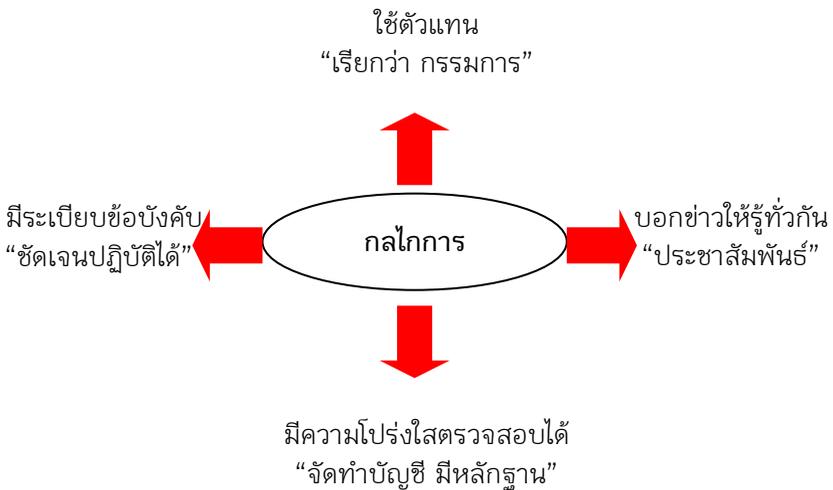
การจัดตั้งกองทุนสวัสดิการตำบลโพประทับักษ์
มิได้มีองค์ปัจจัยเพียงตัวเงิน อย่างเดียวเท่านั้น แต่การมา
รวมกลุ่มจัดทำสวัสดิการได้ทำให้เกิดการพบปะสังสรรค์
เกิดการพูดคุย เกิดความสามัคคี มีความไว้เนื้อเชื่อใจกัน
ซึ่งสิ่งเหล่านี้ได้ฝังรากลึกอยู่ในตำบลโพประทับักษ์มาเนิ่นนาน
แล้ว และคิดว่าจะไม่มีการสูญหายไปจากโพประทับักษ์แห่งนี้
แน่นอน

คำบอกล่า อ.สัมพันธ์ มุกทอง
ประธานกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลโพประทับักษ์

รูปแบบการดำเนินงานของเครือข่าย กองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี

สวัสดิการชุมชนแท้จริงแล้วชาวบ้านต้องเป็นผู้จัดการและดำเนินการกันเอง หากฐานแข็งแรงก็จะเหมือนการสร้างตึก ถ้าชาวบ้านรู้ว่าเงินที่ได้มาจะมีการจัดการอย่างไร แบบไหน สร้างระเบียบในการบริหารอย่างไร เมื่อเกิดระบบและความพร้อมเกิดขึ้น การนำเงินลงไปสู่ระบบการบริหารจัดการของชุมชนจะเกิดความพร้อมขึ้นได้

การแสวงหารูปแบบสวัสดิการที่ลงตัวเหมาะสมกับแต่ละชุมชนก็ต้องมีการเรียนรู้ และพัฒนากันมาอย่างต่อเนื่อง

การดำเนินงาน โดยรูปแบบตัวแทน หรือกรรมการ อย่างน้อย กรรมการต้องมาจากตัวแทนชาวบ้านในแต่ละหมู่บ้าน หมู่บ้านละ 2 คน กรรมการต้องมีการแบ่งหน้าที่กันชัดเจน เพื่อความคล่องตัวในการทำงาน ที่สำคัญต้องมีระเบียบเหมาะสมกับแต่ละชุมชน สมาชิกต้องรู้และปฏิบัติได้ มีบัญชีมีหลักฐาน ทำให้เกิดความโปร่งใสสมาชิกเชื่อถือ ที่สำคัญที่สุดคือ การบอกข่าวให้สมาชิกรู้โดยทั่วกัน

อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะกองทุนสวัสดิการชุมชนของสิงห์บุรี แต่ละกองทุน จะก่อเกิดมาด้วยรูปแบบใดก็ตาม ความคงอยู่และความสามารถในการขยายฐานให้เพิ่มขึ้น น่าจับตามองยิ่งนัก

สวัสดิการชุมชน มิใช่เป็นเพียงการสร้างสวัสดิการให้แก่คนในชุมชน หรือเป็นการสงเคราะห์คนด้วยเงินเท่านั้น แต่ยังมุ่งมั่นสร้างความมั่นใจในเรื่องราวที่คนในชุมชนร่วมกันสร้างขึ้นมาเป็นของชุมชนอย่างมีศักดิ์ศรี และทุกคนมีความสุข “ให้อย่างมีคุณค่า รับอย่างมีศักดิ์ศรี”

หัวใจของความสำเร็จ

หัวใจของความสำเร็จของสวัสดิการชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี คือ การสร้างความเชื่อมั่นไว้วางใจให้กับทุกคนของชุมชน ด้วยการ

- สวัสดิการชุมชนต้องเหมาะสมกับวิถีของแต่ละชุมชน เหมาะสมกับท้องถิ่น ลอกเลียนแบบกันไม่ได้ ชุมชนต้องรู้ให้ถ่องแท้ว่าชุมชน มีพื้นฐานอย่างไร จะพัฒนาอย่างไร จึงนำไปสู่เป้าหมายที่ชัดเจน มั่นคง อย่างยั่งยืน
- พัฒนาแบบค่อยเป็นค่อยไป เหมือนต้นไม้ที่แตกใบทีละน้อย จนเติบโตออกกิ่งก้าน ดอกผลอย่างมั่นคง ไม่รีบเร่งเร็วเกินไป คนอาจไม่พร้อม ต้องให้ชาวบ้านเข้าใจ เชื่อมมัน เชื่อใจ และเห็นประโยชน์ เข้ามามีส่วนร่วมด้วยตัวเอง จะทำให้กองทุนอยู่ได้โดยไม่ต้องพึ่งพาคนภายนอก

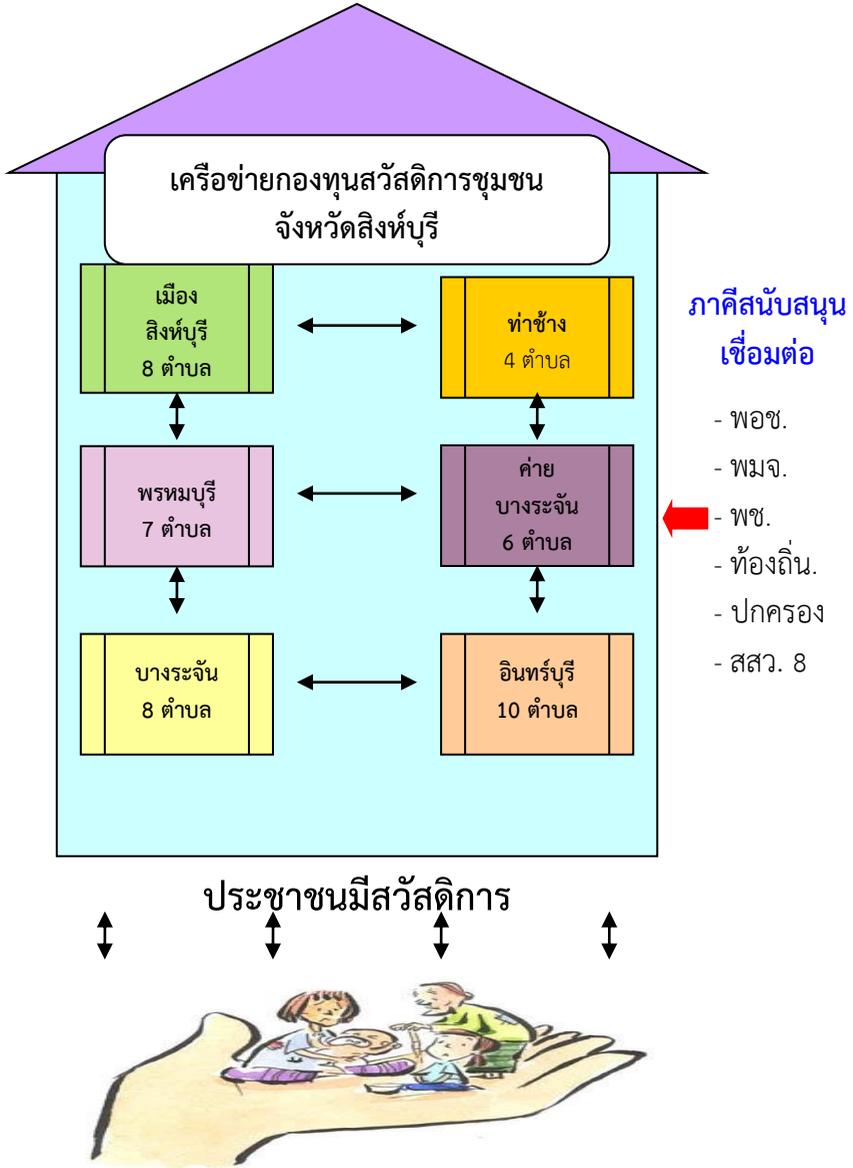

- ความเท่าเทียมกัน ไม่ก่อให้เกิดความแบ่งแยกในชุมชน ทุกคนต้องมีโอกาสเท่ากัน คนยากจน ต้องมีโอกาสต้องให้เข้ามามีส่วนร่วมกันกำหนดกติการ่วมกัน
- ผู้นำที่เสียสละ ผู้นำชุมชนต้องมากไปด้วยความเสียสละ “จิตอาสา” ไม่มีค่าตอบแทน
- การสร้างภาคีเครือข่าย กองทุนต่าง ๆ ต้องมีการเชื่อมโยงช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น รูปแบบความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อกัน

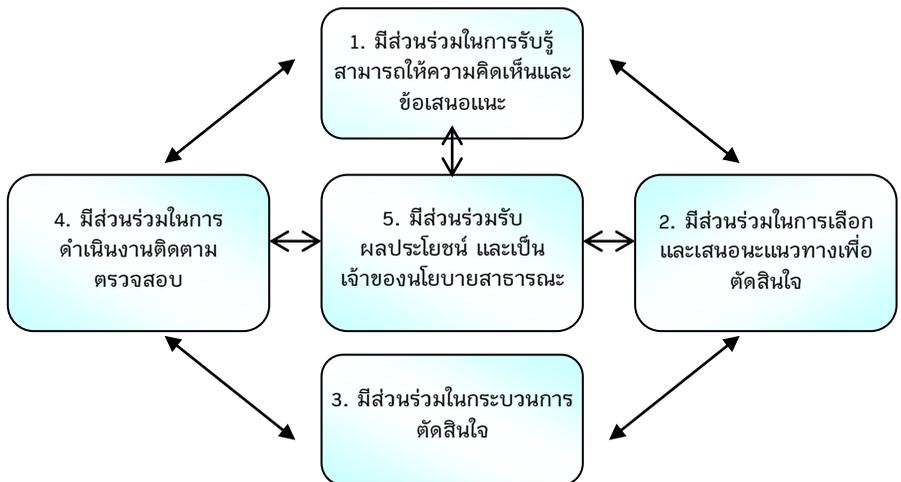
สุรชัย ชัยยง

“ทำแล้วชื่นใจ ทำแล้วหายเหนื่อย หลังจากต่อสู้มานาน
 กว่าจะมีวันนี้ ที่คนในตำบลเอาตัวออกเป็นเพราะเราตั้งใจจริง และเริ่มต้น
 ด้วยกำลังตนเองก่อน ไม่เคยคิดถึงกลุ่มเพื่อหางบประมาณ
 แต่ตั้งกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหของคนในกลุ่ม ผลประโยชน์ที่ได้ลงมาที่กลุ่มและชุมชนก่อน เราก็อเพียง
 สมาชิกคนหนึ่ง ที่ได้ร่วมแบ่งปันเท่านั้น”

- ต้องเน้นการมีส่วนร่วมของชาวบ้านในชุมชนเป็นเป้าหมายหลัก ไม่เน้นเงินมากเกินไป เงินต้องเป็นเพียงเครื่องมือในการสนับสนุนตามความจำเป็นเท่านั้น ทุกคนในชุมชนต้องมีส่วนทั้งการเป็นผู้ให้และผู้รับ

การเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับ

การขยายฐานสมาชิกในกองทุนสวัสดิการชุมชนอย่างต่อเนื่อง “ประโยชน์โดยตรงที่ชาวบ้านได้รับ” บวกกับ “ความเชื่อมั่นในสวัสดิการ” เป็นเหตุสำคัญที่ทำให้กองทุนเดินหน้าได้อย่างมั่นคง

ผู้ที่ได้ประโยชน์จากสวัสดิการชุมชน คือ ทุกคนในชุมชน สังคม ผู้ด้อยโอกาส จะได้รับการช่วยเหลือ ให้มีโอกาส ให้มีส่วนร่วม เป็นทั้งผู้ให้และผู้รับอย่างมีคุณค่าอย่างมีศักดิ์ศรี ช่วยเหลือเกื้อกูลกันมีส่วนร่วมคิดร่วมทำ ทำให้สังคมมีสันติสุข

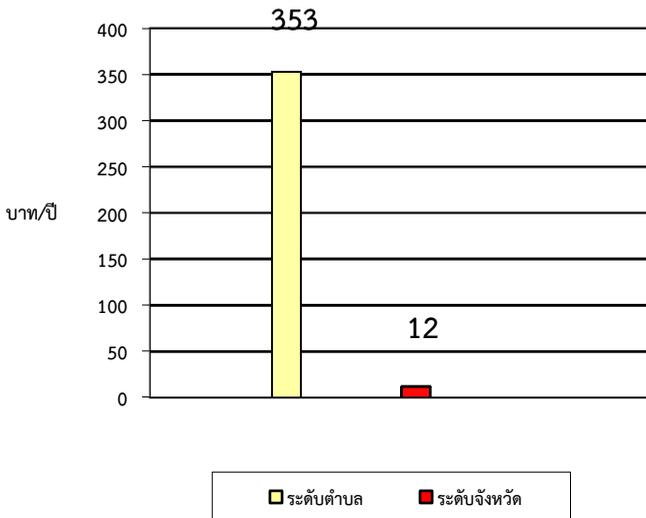

บทบาทการเป็นผู้ให้ของสมาชิกในชุมชน

สมาชิกในชุมชนจะสมทบเงินเข้ากองทุนฯ คนละ 365 บาทต่อปี
แบ่งการสมทบ แบ่งออกเป็น

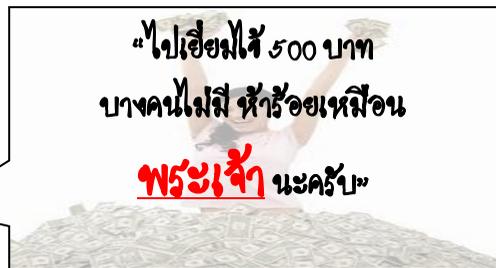
- สมทบระดับตำบล 353 บาท
- สมทบระดับจังหวัด 12 บาท

แบ่งการสมทบ / ปี

การเป็นผู้รับ

- เกิดใหม่มีสวัสดิการรับขวัญลูก ดูแลแม่ ค่าของที่ใช้เยี่ยมและเงินช่วยเหลือ
- ยามแก่เฒ่าใส่ใจไม่ทอดทิ้งกัน
- เจ็บป่วย ดูแลเยี่ยมไข้ ชุมชนไม่ทิ้งกัน
- ยามจากไป ได้แบ่งเบาภาระของลูกหลาน
- ยามขัดสนมีเงินทุนให้หมุนเวียน
- เริ่มเติบโตใหญ่ไปโรงเรียน ช่วยเหลือทุนพากเพียรการศึกษา

ปัญญา นพรัตน์

เลขาธิการกองทุน

สวัสดิการชุมชนตำบลทองเอน

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการตนเอง

นอกจากการจัดสวัสดิการในรูปของตัวเงินแล้ว ความเอื้ออาทรซึ่งกันและกันในชุมชน การดำเนินการอย่างครบกระบวนการ“บวร” (บ้าน วัด โรงเรียน) ก็มีให้เห็นในกองทุนสวัสดิการตำบลโพประทับชัย

➤ **บ้าน** เจ้าภาพในงานศพจะบริจาคเงินเพื่อเป็นการทำบุญให้กับผู้เสียชีวิต โดยมอบให้สาธารณะต่าง ๆ รวมทั้งกองทุนสวัสดิการ คนละประมาณ 500 บาท, 1,000 ถึง 2,000 บาท ซึ่งกองทุนฯ ได้รับเงินจากการบริจาคประมาณปีละ 20,000 – 30,000 บาท

นอกจากนี้คนในชุมชนที่มีฐานะดียังมีการบริจาคเข้ากองทุนเป็นการช่วยเหลือด้วยน้ำใจแก่ชุมชนอีกทางหนึ่งด้วย

➤ **วัด** ศาสนาสถานศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวชุมชนให้ความเคารพศรัทธา โดยจะเห็นได้จากการเชื่อมโยงชุมชนกับพระพุทธศาสนาเข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์ในวิถีชีวิตของชุมชนตั้งแต่เกิดจนถึงวาระสุดท้ายแห่งชีวิต เช่นเดียวกับการนิมนต์พระภิกษุที่มาสวดพระอภิธรรมในงานศพ พระภิกษุวัดโสภณ หมู่ที่ 2 ตำบลโพประจักษ์ จะมีวัฒนธรรมปฏิบัติที่สืบทอดกันมานาน คือ พระภิกษุจะคืนเงินที่ได้รับจากที่เจ้าภาพถวายสวดพระอภิธรรมศพ ให้กับญาติผู้เสียชีวิตเพื่อทำบุญให้กับคนตาย ซึ่งบางงานญาติผู้เสียชีวิตจะได้รับเงิน 20,000 – 30,000 บาท สิ่งนี้ก็ถือว่าเป็นเรื่องสวัสดิการชุมชนที่มีมานานและยังมีได้ถูกเผยแพร่ให้คนในสังคมสาธารณะวงกว้างได้รับทราบ

➤ **โรงเรียน** ในชุมชนแหล่งชดเชลาผู้คนในสังคมอีกแห่งหนึ่ง ที่เป็นหลักในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กเยาวชนคนรุ่นหลังลูกหลานของคนในชุมชน ด้วยการตระหนักถึงคุณค่าความสำคัญของการศึกษา การให้โอกาสแก่ลูกหลานภายในชุมชนอย่างเท่าเทียมกันไม่มีการแบ่งแยกชนชั้นคนรวย-คนจน โดยสิ่งที่เห็นเป็นรูปธรรมที่ชุมชนโพประจักษ์และโรงเรียนวัดโสภณแสดงออก ร่วมกัน คือ การจัดทำพวงหรีดการศึกษาที่ประกอบไปด้วยสิ่งของที่จำเป็นต่อการเรียนการสอน เช่น ชุดนักเรียน สมุด ดินสอ กระเป๋า ราคาอยู่ประมาณไม่เกิน 200 บาท ซึ่งก่อนการเผาศพจะให้นักเรียนที่ยากไร้มารับการบริจาค ในช่วงแรกได้รับการสนับสนุนจากกองทุนสวัสดิการฯ 2,500 บาท โดยกำไรที่ได้จากการขายพวงหรีดก็จะนำสมทบกองทุนของโรงเรียนในเรื่องต่าง ๆ เช่น อาหารกลางวัน ทุนการศึกษา

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลท่างาม อำเภออินทร์บุรี

ตำบลท่างามเริ่มจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนในปี 2551 โดยมีฐานมาจากกลุ่มองค์กรในชุมชน เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มสัจจะออมทรัพย์ของแต่ละตำบล ฯลฯ กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลท่างาม มีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการช่วยเหลือสมาชิกก่อนแล้วค่อยแบ่งปันในคนอื่น ๆ ต่อไป จนปัจจุบันมีประชาชนเข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุนสวัสดิการทั้ง 11 หมู่บ้าน มีประชาชนเข้าร่วมเป็นสมาชิกกว่า 800 คน ปัจจุบันกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลท่างามมี เงินกองทุนหมุนเวียนกว่า 800,000 บาท

จากจุดเริ่มต้นเล็กๆ ในหมู่บ้านขยายไปเป็นระดับตำบลยกระดับนำไปสู่การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับจังหวัด เน้นการเสริมความคิดด้วยแนวคิดใหม่ๆ จัดตั้งเป็นคณะกรรมการระดับจังหวัดเคลื่อนการทำงานไปพร้อมกันสามารถขยายกองทุนขยายสมาชิกอย่างมีคุณภาพ เติมเต็มทักษะการบริการ การจัดการงานด้านวิชาการ การจัดทำบัญชีรายรับ รายจ่าย อย่างถูกต้อง เกิดความโปร่งใส

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลท่างาม ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลท่างาม ซึ่งนับได้ว่าเป็นผู้ผลักดันให้กระบวนการทำงานของกองทุนฯ สามารถขับเคลื่อนได้อย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านบุคลากร สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์

เรื่องงบประมาณ องค์การบริหารส่วนตำบลท่างาม ได้มองเห็นถึงความสำคัญของกองทุนสวัสดิการชุมชนจึงมีการจัดงบประมาณสนับสนุน 1 ต่อ 1 มาโดยตลอด

นอกจากนี้ยังได้มีการเชื่อมโยงการทำงานระหว่างกองทุนหลักประกันสุขภาพและกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลท่างาม ทำให้การทำงานครอบคลุมรวมไปถึงงานด้านสุขภาพด้วย โดยมีกองทุนสวัสดิการจังหวัดสิงห์บุรี และ

หน่วยงานภายใต้กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นพี่เลี้ยงที่สำคัญ

“กระบวนการทำงานสวัสดิการชุมชน เป็นกระบวนการทำงานสร้างคน สร้างสังคมโดยให้คนและกลุ่มคน ได้มีโอกาสเรียนรู้เรื่องสวัสดิการร่วมกัน บนความร่วมมือระหว่างประชาชน กับ ท้องถิ่น และหน่วยงานของรัฐมาโดยตลอด นโยบายรัฐบาล เพื่อนำไปสู่สังคมสวัสดิการ หรือ แปลเป็นภาษาชาวบ้านง่ายๆ ว่า การช่วยกันทุกเรื่องที่เป็นเรื่องของชาวบ้าน....” ฐิติพงศ์ ศักดิ์ชัยสมบูรณ์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม

การบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงานกองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานสถาบันองค์กรชุมชน(พอช./และองค์กรภาคประชาสังคม ประชาชน)

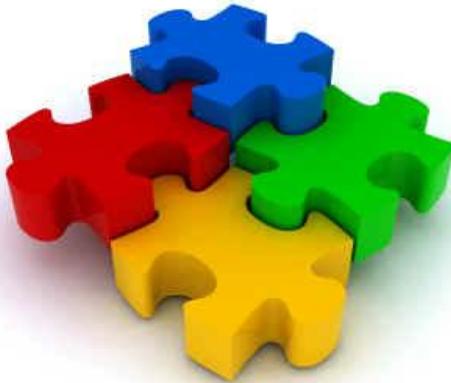
ระบบสวัสดิการของสังคมไทยมีลักษณะเป็นชุมชนสวัสดิการ บ้านและวัดมีบทบาทสำคัญในการดูแลเรื่องจัดสวัสดิการครอบคลุมปัจจัยสี่ของชุมชน

การจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนระดับตำบลที่เน้นให้มีการสมทบงบประมาณจาก 3 ฝ่าย คือ ทุนที่มาจากการออมของสมาชิกในชุมชนทั้งในรูปแบบการออมทรัพย์ หรือสัจจะลดรายจ่ายวันละบาท การสมทบจากรัฐโดยผ่านช่องทางสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(พอช.) และการสมทบจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำให้เกิดกองทุนสวัสดิการชุมชนบนหลักการ 1 : 1 : 1 (ชุมชน : องค์กรปกครองส่วน(ชุมชน) : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : รัฐบาล)

การเชื่อมโยงกับภาคีภาครัฐ

บทบาทของภาครัฐ ในการเข้ามามีบทบาทร่วมในด้านต่าง ๆ กับกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล จะมีบทบาทแตกต่างกันไปในหลายระดับ บางชุมชนอาจยังไม่ได้รับการยอมรับ และขาดการให้การสนับสนุนจากหน่วยงานในท้องถิ่น แต่ก็มีบางกองทุนฯ สามารถขับเคลื่อนจนได้รับการยอมรับ สามารถสร้างภาคี และเชื่อมโยงการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นๆ

หน่วยงานภาครัฐเป็นกลไกสำคัญในการสร้าง การก่อเกิด การพัฒนาการเชื่อมโยงเครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดสิงห์บุรีที่น่าสนใจ

โครงสร้างการทำงาน หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องประสานการทำงานร่วมกันเป็นแนวระนาบ และเชื่อมโยงองค์กรชุมชน ผู้นำชุมชน กลุ่มองค์กรชุมชน การกำหนดเป็นพันธมิตรในการทำงาน โดยเบื้องต้นคัดกรองผู้นำแถวหน้า การสร้างเป็นเครือข่ายร่วมกัน และการบูรณาการกิจกรรมที่เชื่อมร้อยเป็นรูปธรรมและขยายความต้องการและสร้างสวัสดิการที่ชุมชนต้องการ

วิธีการทำงาน ค้นหาแนวร่วมผู้นำแถวหน้าของหน่วยงานภาครัฐที่ได้สร้างผู้นำกลุ่มองค์กรชุมชน มากำหนดทิศทางขอบเขตการทำงานร่วมกัน และสร้างความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมายและผู้เกี่ยวข้อง วางแผนการดำเนินงานร่วมกันโดยการนำงบประมาณตาม Function ของหน่วยงานภาครัฐมาบูรณาการภายใต้กรอบ ระเบียบ และผลลัพธ์ที่ต้องการทำให้บรรลุเป้าหมายเดียวกันเกิดกระบวนการบูรณาการเป็นรูปธรรมภายใต้กิจกรรมกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล/ อำเภอ/จังหวัด

กระบวนการทำงาน

- ระดมสมองของหน่วยงานภาครัฐและผู้นำชุมชน กำหนดเป้าหมายสิ่งต้องทำร่วมกันอย่างต่อเนื่อง โดยให้เกิดความรู้สึกว่างานสวัสดิการชุมชนเป็นปลายทางของการทำให้ “ชุมชนเข้มแข็ง”

- การทำงานของหน่วยงานภาครัฐได้เปลี่ยนความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับชุมชนในแนวตั้งเป็นแนวราบ จากบทบาทผู้รอรับคำสั่งรอความช่วยเหลือ ให้ชุมชนลุกขึ้นมากำหนดชีวิตตนเองโดยสร้างสวัสดิการชุมชนเป็นฐานในการคิดของชุมชน

- จัดเวทีพูดคุย ปรีกษาหารือร่วมกันอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง โดยให้ชุมชนกำหนดวัน เวลา และประเด็นข้อหารือของหน่วยงานภาครัฐที่ให้ความสำคัญร่วมเวทีอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่พัฒนาสังคมและ

ความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสิงห์บุรี เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี
เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี รวมถึงเจ้าหน้าที่ภาครัฐส่วนอื่นๆ ที่
เกี่ยวข้อง

คุณลักษณะของข้าราชการนักพัฒนา

- มีความเสียสละ ซื่อตรง โปร่งใส
- เป็นนักประสานงานที่ดี
- ใฝ่รู้
- มีสุขภาพแข็งแรง
- มีความอดทน
- วางตัวเป็นกลางในมิติที่เหมาะสมของการทำงานชุมชน
- ได้รับการยอมรับ ความเชื่อถือ จากหน่วยงาน ภาคราชการและชุมชน
- ตรงต่อเวลา

จากชีวิตการทำงานในอาคารศาล และ อยู่กับภาระงานด้านการส่งเสริมหรือประชาสัมพันธ์ นานพอประมาณ ค่อนข้างกับการที่ต้องนำ ความรู้ไปถ่ายทอดเพื่อก่อให้เกิดแรงกระตุ้นกับ ภาคประชาชน ในการทำกิจกรรมต่างๆ และ กิจกรรมเหล่านั้นก็จะค่อยๆยกเลิกหรือหยุด กิจกรรม เมื่ออาคารศาลถอนตัวหรือย้ายสถานที่ ซึ่งในมุมมองของภาครัฐเองต้องการเห็นความยั่งยืนของการดำเนินงาน แต่ในเรื่องของ “กองทุนสวัสดิการชุมชนเป็นเรื่องแปลกใหม่ในการดำเนินงานที่ทำให้สมาชิกซึ่งเป็น ประชาชนทั่วไปสามารถหยิบเงินออกจากกระเป๋าทนเองมาเป็นหุ้นส่วนในการจัดสวัสดิการตามแนวคิด สหภาพวันละ 1 บาท และมีกลุ่มผู้นำเสียสละ เวลามาเพื่อรวบรวม ในส่วนของ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดสิงห์บุรี จึงเข้ามาสนับสนุนเสริมการทำงานในเรื่องต่างๆ ทั้งด้านความรู้ กระบวนการบริหารจัดการ และร่วมประชุมปรึกษาหารือในเรื่องต่างๆ ของ กองทุนสวัสดิการชุมชน ทั้งในระดับตำบล จังหวัด อย่างต่อเนื่อง...”

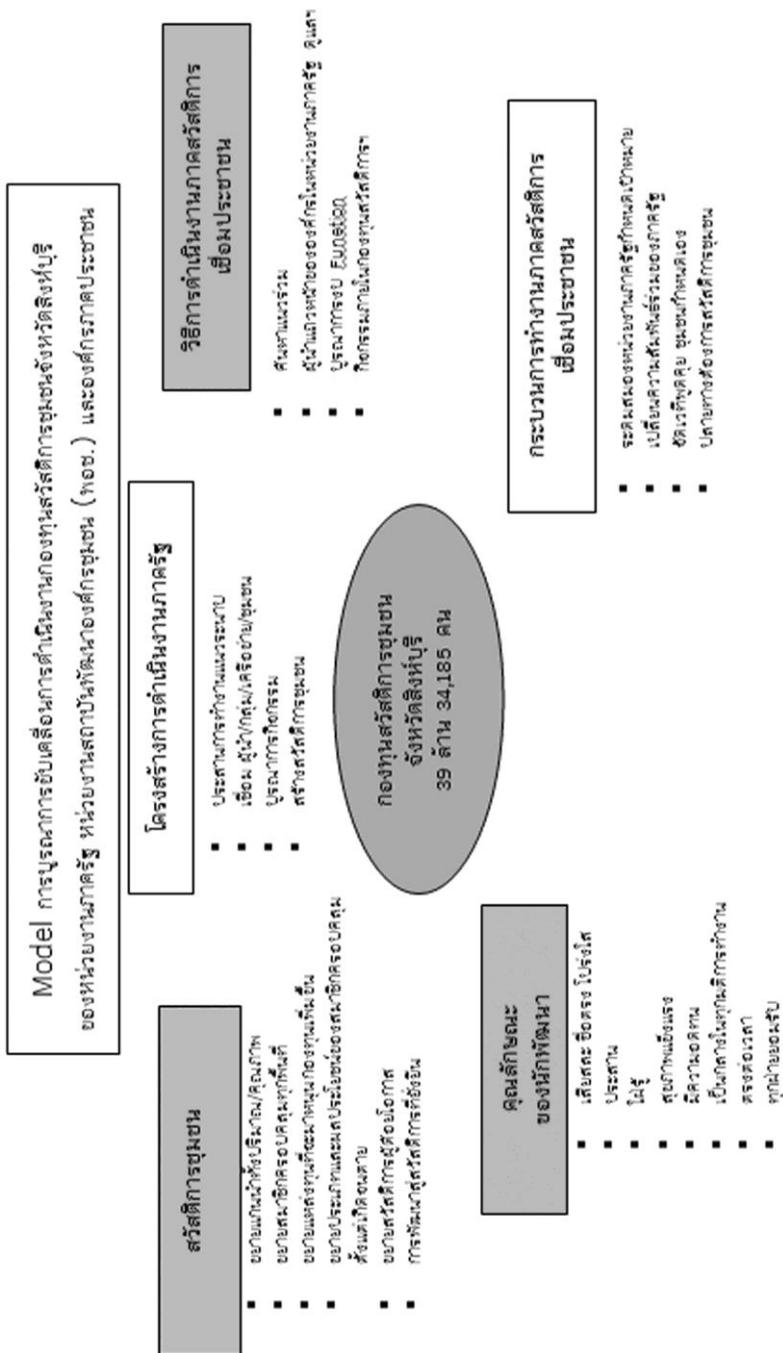

รัชณี วชิรภูษัย
นักพัฒนาสังคมชำนาญการ

“การพัฒนาชุมชนในปัจจุบัน โจทย์การพัฒนาได้เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วภายใต้สถานการณ์ที่ผูกพันของทุกมิติของการพัฒนา ภาครัฐได้ส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนงานกองทุนสวัสดิการชุมชนระดับตำบลและเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายกองทุนระดับจังหวัดสิงห์บุรี หน่วยงานภาครัฐโดยเฉพาะสำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัด/อำเภอให้ความสำคัญในการประสานการขับเคลื่อนในชุมชน โดยผ่านกลไกศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชน (ศอช.) ในทุกระดับ หนุนเสริมการบริหารข้อมูล การขยายสมาชิก การขยายกองทุน ในเชิงคุณภาพ เพื่อบรรลุเป้าหมายอย่างยั่งยืน เพื่อประชาชนช่วยตนเองได้ ครอบคลุมวิถีคุณภาพชีวิตที่ดีชุมชนเข้มแข็ง...”

คนอง ส่งช่วย
นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

สรุปถ้อยร้อยความ

เครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลในจังหวัดสิงห์บุรี ได้เกิดจากการจุดประกายของแกนนำชุมชน ซึ่งเป็นผู้เสียสละและเห็นประโยชน์อันยาวไกลที่จะเกิดขึ้นกับทุกคนในชุมชน แกนนำหลายท่านเป็นข้าราชการบำนาญ และผู้นำชุมชน

กองทุนสวัสดิการชุมชน ได้ขยายไปทั่วทุกพื้นที่ของจังหวัดสิงห์บุรี ชาวบ้านส่วนใหญ่รู้จักคำว่า “กองทุนสวัสดิการวันละบาท” และเข้าใจว่านี่แหละ คือ สวัสดิการที่พวกเขาพึงได้รับโดยไม่ต้องรอความช่วยเหลือจากบุคคลภายนอกชุมชน

ภาครัฐ มีบทบาทของการเป็นที่ปรึกษา และการให้การสนับสนุนด้านกระบวนการทำงาน และงบประมาณบางส่วน ซึ่งในอนาคตการช่วยเหลือ ประคับประคองเหล่านี้ก็ต้องหมดไป กองทุนสวัสดิการชุมชนต้อง “เดิน” ด้วยคนในชุมชน

ส่วนท้องถิ่น ซึ่งอยู่ใกล้กับชุมชนมากที่สุด ส่วนใหญ่ยังคงมองข้ามสิ่งใกล้ตัว ซึ่งเป็นประโยชน์ของคนในชุมชน ซึ่งทุกคนปรารถนา เรียกร้อง มากยิ่งกว่าน้ำไหล ไฟสว่าง ทางดี ซึ่งมีมากพอแล้วไม่ต้องทำแล้วทำเล่า ทำอย่างไร ส่วนท้องถิ่นจึงจะเห็นความสำคัญกับเรื่องนี้ นี้คือ “คำถาม”

“ ยามเกิดใหม่..รับขวัญลูก..สู่วัยแม่
 ยามเจ็บป่วย...ดูแล..ไปเรื่อยมิได้
 ยามแก่เฒ่า..ไม่ทิ้งกัน..หมั่นใส่ใจ
 ยามจากไป..ช่วยเหลือเงิน..ตาเนินจาง
 ยามซัดสน..มีทุนหมุนเวียน..สร้างพื้นฐาน
 อบอุ่นใจไว้ทุกที..สู่สาธารณ
 สวัสดิการชุมชน...ช่วยเหลือเพื่อชุมชนเอย”

วิรัตน์ สายสุวรรณ

กองทุนสวัสดิการชุมชนโพประทับกษ

ผู้ประสานกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล**อำเภอเมืองสิงห์บุรี****กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบางกระบือ**

นายบุญธรรม กันเกิด

13 หมู่ 1 ตำบลบางกระบือ อำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 081-3739948

กองทุนสวัสดิการชุมชนเครือข่ายชุมชนเมืองสิงห์บุรี

น.ท.พยนต์ สำริด

18/1 หมู่ 1 ตำบลบางกระบือ อำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 081-2939905

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลต้นโพธิ์

นายประยัต สุขารมณ

50 หมู่ 3 ตำบลต้นโพธิ์ อำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 087-1188660

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลโพกรวม

นางจริยา แจ็งสว่าง

101/2 หมู่ 5 ตำบลโพกรวม อำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 083-7043044

อำเภอเมืองสิงห์บุรี**กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลม่วงหมู่**

นายสัมพันธ์ ไส้เลิศ

33/2 หมู่ 5 ตำบลม่วงหมู่ อำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 089-8037155

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลหัวไผ่

นายทวีป จุมนัน

61/1 หมู่ 2 ตำบลหัวไผ่ อำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 085-8612088

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบางมัญ

นางสาววาสนา วีระพันธ์

40 หมู่ 7 ตำบลบางมัญ อำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 089-8303177

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลจักรสีห์

นายไชยชาญ ขวัญทอง

101 หมู่ 5 ตำบลจักรสีห์ อำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 089-9038029

อำเภอพรหมบุรี**กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลหัวป่า**

นายบรรหาร ต้นหยง

55/2 หมู่ 1 ตำบลหัวป่า อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 089-900-4601

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแปง

นางพัชรา จันทอุปสี

208 หมู่ 3 ตำบลบ้านแปง อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 089-9008932

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบางน้ำเชี่ยว

น.อ.หญิง สมจิตรา นันทศรี

171 หมู่ 3 ตำบลบางน้ำเชี่ยว อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 084-3991441

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านหม้อ

นายวีระชีพ ช. ทองประเสริฐ

179 หมู่ 2 ตำบลบ้านหม้อ อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 081-3840842

อำเภอพรหมบุรี

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลพระงาม

นางสมจิตต์ ยิ้มสกุล

113 หมู่ 3 ตำบลพระงาม อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 087-818-0437

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลโรงช้าง

นายโสภณ งามขำ

33 หมู่ 5 ตำบลโรงช้าง อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 084-338-2676

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลพรหมบุรี

นายอำนาจ ดิยะวงศ์

279/3 หมู่ 1 ตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี

จังหวัดสิงห์บุรี ☎ 081-995-9465

อำเภอบางระจัน

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านจำ

นางประนอม พงษ์ทอง

28/4 หมู่ 1 ตำบลบ้านจำ อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 085-2954250

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลพักหัน

นายมานพ อิ่มสำราญ

92/2 หมู่ 2 ตำบลพักหัน อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 081-2510267

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลโพชนไก่

นายชนคม เดชะเทศ

31/2 หมู่ 5 ตำบลโพชนไก่ อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 081-8667198

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลไม้ดัด

นายทวีศักดิ์ กันตี

39/11 หมู่ 3 ตำบลไม้ดัด อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 089-0075190

อำเภอบางระจัน**กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลสระแจง**

นายยงยุทธ ขวัญกิจสุนทร

5 หมู่ 5 ตำบลสระแจง อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 089-5071813

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลเชิงกลัด

นายมนี รุ่งแสง

24 หมู่ 2 ตำบลเชิงกลัด อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 081-4815824

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลสิงห์

นางสาวปิยะนันท์ ต้นอารีย์

121 หมู่ 4 ตำบลสิงห์ อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 089-8860160

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่ลา

นายอำนาจ แสงดาว

31/3 หมู่ 2 ตำบลแม่ลา อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 086-0954147

อำเภอค่ายบางระจัน

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบางระจัน

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลท่าข้าม

นางวรรณันท์ คุ่มครอง

29 หมู่ 7 ตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 086-7621597

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลโพสังโฆ

นายพะเยาว์ เรืองพงษ์

57 หมู่ 1 ตำบลโพสังโฆ อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 086-1215616

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลหนองกระทุ่ม

นายประสิทธิ์ อินทนะ

36 หมู่ 5 ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 081-7806726

อำเภอค่ายบางระจัน**กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลคอทราย**

นายทอง คุ่มชนะนุช

45/1 หมู่ 5 ตำบลคอทราย อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 089-9024375

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลโพทะเล

นางกำไล ธูปบุษชากร

55 หมู่ 7 ตำบลโพทะเล อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 081-4345984

อำเภอท่าช้าง**กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลโพประทับ**

นายสมศักดิ์ มุกทอง

122/1 หมู่ 4 ตำบลโพประทับ อำเภอท่าช้าง จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 086-1368920

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลถนนสมอ

พ.ท.สุนทร นพกุลสถิตย์

28/1 หมู่ 1 ตำบลถนนสมอ อำเภอท่าช้าง จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 081-6274119

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลพิบูลทอง

นายพินิจ ชมจันทร์

106/1 หมู่ 2 ตำบลพิบูลทอง อำเภอท่าช้าง จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 081-9096675

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลวิหารขาว

นางสุรางค์ ศรีแจ่มดี

27/1 หมู่ 1 ตำบลวิหารขาว อำเภอท่าช้าง จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 086-1070234

อำเภออินทร์บุรี**กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลประศุก**

นายชารินทร์ สิงห์ดี

77/3 หมู่ 3 ตำบลประศุก อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 086-1235408

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลจิวราย

นายสุพจน์ โภคะสุนทรางกุล

52/1 หมู่ 9 ตำบลจิวราย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 081-8517600

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลท่างาม

พ.อ.บุญเลิศ ผาอ่อน

52 หมู่ 6 ตำบลท่างาม อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 089-0893606

กองทุนสวัสดิการชุมชนชีน้ำร้าย

นางเรไร ศรีภา

5/1 หมู่ 4 ตำบลชีน้ำร้าย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 089-8283614

อำเภออินทร์บุรี**กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลห้วยชัน**

นายประชุม ทองเสวตร

14/1 หมู่ 3 ตำบลห้วยชัน อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 086-7702059

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลทับยา

นายสุรชัย จัยกง

1/2 หมู่ 12 ตำบลทับยา อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 086-1227858

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลอินทร์บุรี

นายพ่ายพ์ วงษ์อินทร์

45 หมู่ 10 ตำบลอินทร์บุรี อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 089-7898206

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลทองเอน

นายทาน คำพล

47 หมู่ 11 ตำบลทองเอน อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 081-6542397

อำเภออินทร์บุรี**กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลโพธิ์ชัย**

นายสมบัติ สิงห์คำ

5/2 หมู่ 8 ตำบลโพธิ์ชัย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 081-9473623

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลน้ำตาล

นางสุรัตน์ เนียมคำ

34 หมู่ 5 ตำบลน้ำตาล อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

☎ 089-087-0983